

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 13Csp/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716206252
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kuruc
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2018:8716206252.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Petrom Kurucom, v právnej veci žalobcu V. O., K.. XX.X.XXXX, O. W., V.. X. XXX/XX, zast. pr. zást. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, AK Svidník, Sov. hrdinov 163/66, IČO: 31954448, proti žalovanej POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807598, o zaplatenie sumy 794,99 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 794,99 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 31.8.2016 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. U r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v bode 13, veta druhá, všeobecných podmienok poskytnutia úveru, na ktoré sa odvoláva zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX, v zmysle ktorej tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahrňujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou zo dňa 14.7.2016 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 794,99 eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, určil, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. XXXXXXXX z XX.X.XXXX uvedená v bode 13 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je neprijateľná a zaviazal žalovanú k náhrade trov konania.

2. Rozsudkom č. k. 13Csp/5/2016-46 zo dňa 15.11.2016 súd žalobu zamietol a náhradu trov konania stranám nepriznal. Na základe odvolania podaného žalobcom prejednal vec odvolací súd, ktorý uznesením sp. zn. 19Co/67/2017-68 zo dňa 31.8.2017 napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatoval, že súd I. inštancie správne uzavrel, že právny vzťah medzi stranami je vzťahom spotrebiteľským a je potrebné ho posudzovať v zmysle § 52 ods. 1 ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka a § 2 písm. a/ Zák. č. 258/2001 Z. z., pretože poskytnutý úver je úverom spotrebiteľským. Tento úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy (neuvedenie údajov o RPMN, výške úrokovej sadzby a o konečnej splatnosti úveru). Odvolací súd však poukázal na to, že žalovaná zneužila svoje právo ako veriteľ, lebo viackrát v priebehu rokov boli judikované porušenia práv spotrebiteľov, vrátane upozornenia Európskej komisie vo vzťahu k Slovenskej republike na riešenie ochrany spotrebiteľov práve v otázke zneužívania veriteľských práv touto spoločnosťou. Úmysly žalovanej obohacovať sa na úkor spotrebiteľov sú zrejmé, lebo táto spoločnosť má vedomosť z judikovaných rozhodnutí o vytýkanom zneužití práva, či využívaní neprijateľných zmluvných podmienok.

3. Odvolací súd dospel k záveru, že administratívny poplatok je potrebné podrobiť kontrole z hľadiska jeho úmernosti, a to vo vzťahu k nákladom na vypracovanie, uzavretie zmluvy o úvere a na tzv. všetku administratívnu činnosť. Rovnako je potrebné posúdiť, či uvedené ustanovenie dostatočne špecifikuje o aké činnosti má ísť, pretože 2/3-iny z tohto poplatku predstavujú 57,33 %. V tejto súvislosti je potom nutné výšku tohto poplatku porovnať aj s výškou poplatkov, ktoré požadujú banky za spracovanie úveru a následne vyhodnotiť, či takýto poplatok nevykazuje rozpor s dobrými mravmi. Odvolací súd poukázal aj na rozhodovacu prax a ustálil, že takýto poplatok nemôže byť akceptovateľný, čo je potrebné pri rozhodovaní o veci zohľadniť. V takom prípade by potom išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. K otázke premlčania nároku odvolací súd zaujal stanovisko, že žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom pôžičiek a úverov na profesionálnej báze, je podnikateľom, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a tým aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Žalovaná pri uzatváraní zmlúv koná evidentne úmyselne so snahou dosiahnutia zisku, preto takýto subjekt nesie väčšiu zodpovednosť za férové pravidlá pri poskytovaní úveru a dôsledky z porušenia zákonných povinností. Z hľadiska doterajšej praxe je nesporné, že nebankové subjekty majú svoje podmienky upravené menej korektné ako banky z hľadiska dojednávania odplaty za poskytnutie úveru, či úročných sadzieb i následkov porušenia zmluvnej povinnosti, čo je predmetom desiatok tisícov súdnych sporov z vymáhania záväzkov zo zmlúv, ktoré často nerešpektujú dobré mravy a odporujú pravidlám poctivého obchodného styku. Odvolací súd poukázal aj na judikatúru Krajského súdu v Prešove, ktorou bola riešená aj otázka desaťročnej premlčacej doby v obdobných prípadoch, preto takýmto spôsobom je potrebné vyhodnotiť aj námietku premlčania.

4. Žalobca poukázal na skutočnosť, že so žalovanou uzavrel zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru vo výške 663,88 eur (20.000,-- Sk) s tým, že za poskytnutie úveru zaplatí poplatok vo výške 570,94 eur (17.200,-- Sk). Poplatok v uvedenej výške je z 2/3-ín tvorený nákladmi na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, žalovaná mu však neposkytla reálne plnenie za takýto poplatok, ktorý bol súčasťou formulárovej zmluvy, nebol individuálne dojednaný a svojou výškou na jednej strane a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto ide o neprijateľnú podmienku. Zo zmluvy ani nie je možné zistiť o aké administratívne plnenie ide. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že v zmluve nie je uvedený údaj o RPMN, teda úver sa má považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu žiada vydať ako bezdôvodné obohatenie plnenie, ktoré poskytol žalovanej nad rámec úhrady istiny. Namietol nedôvodnosť vznesenej námietky premlčania žalovanou s tým, že na jej strane ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, a teda k premlčaniu nároku nedošlo.

5. Žalovaná žiadala žalobu zamietnuť. Predovšetkým vznesla námietku premlčania a poukázala na skutočnosť, že v žalobe absentujú skutočnosti rozhodujúce pre určenie začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty. Podľa žalovanej nejde o úmyselné bezdôvodné obohatenie, teda nárok bol uplatnený až po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty. V tomto smere poukázal aj na judikatúru viacerých odvolacích súdov. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, táto zmluva nikdy nebola vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol a majetkový prospech získala žalovaná z poctivých zdrojov. Ďalej poukázal na skutočnosť, že cena plnenia podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zákonníka (účinného v čase uzavretia zmluvy) nemôže byť neprijateľnou podmienkou. Ak teda žalobca namieta výšku odplaty za poskytnutie a vrátenie peňažných prostriedkov, znáša v tomto smere dôkazné bremeno a musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy išlo o odplatu, ktorá výrazne vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov. Žalovaná spochybňovala aj spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere, pretože žalobcovi bol úver poskytnutý na výkon zamestnania, teda nejde o spotrebiteľský úver podľa Zákona č. 258/2001 Z. z. Taktiež uviedla, že výška úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere, pretože ide o fakultatívny prvok, ktorý si môžu strany dohodnúť. Rovnako nie je podstatnou náležitosťou RPMN, na ktorú poukazuje žalobca.

6. Z obsahu žaloby, vyjadrení žalobcu, vyjadrenia žalovanej a z pripojených listinných dôkazov, najmä z obsahu zmluvy o úvere, všeobecných podmienok poskytnutia úveru, prehľadu úhrad, potvrdení Poštovej banky, a. s., OTP banky Slovensko, a. s., správy VÚB, a. s., súd zistil nasledovný skutkový stav:

7. Žalobca uzavrel so žalovanou dňa XX.X.XXXX zmluvu o úvere, na základe ktorej žalovaná poskytla žalobcovi úver vo výške 20.000,-- Sk (663,87 eur). Za poskytnutie úveru sa žalobca zaviazal uhradiť poplatok vo výške 17.200,-- Sk (570,93 eur). Žalobca mal úver splatiť v 12 mesačných splátkach po 3.100,-- Sk (102,90 eur), ktoré boli splatné počnúc dňom 18.8.2008. Žalobca uhradil dňa 2.12.2008 sumu 1.234,80 eur, dňa 3.12.2008 sumu 92,95 eur a dňa 8.12.2008 sumu 131,12 eur.

8. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (Zákon č. 513/1991 Zb.) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 2 písm. a/ Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinného od 2.4.2008 do 31.7.2008), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

10. Podľa § 4 ods. 1 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

11. Podľa § 4 ods. 2 cit. zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2.
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c/ prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

12. Podľa § 52 ods. 1 Obč. zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

13. Podľa § 53 ods. 1 Obč. zákonníka (účinného od 1.1.2008 do 31.10.2008), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach

zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

14. V prejednávanej veci sa žalobca domáha vydania bezdôvodného obohatenia v sume 794,99 eur a žiada určiť, že zmluvná podmienka týkajúca sa poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľná. Už v pôvodnom rozhodnutí súd I. inštancie konštatoval, že medzi stranami došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy a úver poskytnutý žalobcovi žalovanou je úverom spotrebiteľským, preto je potrebné vychádzať z právnej úpravy spotrebiteľských úverov účinnnej v čase uzavretia zmluvy, t. j. zo Zákona č. 258/2001 Z. z. S týmto konštatovaním sa stotožnil aj odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí. Pokiaľ žalovaná namietala, že nejde o spotrebiteľský vzťah, pretože úver bol poskytnutý na výkon zamestnania a teda takýto úver nespadá pod úvery, na ktoré sa vzťahuje ust. § 2 písm. a/ Zákona č. 258/2001 Z. z., tak súd konštatuje, že z rozhodovacej praxe súdu je známe, že v mnohých prípadoch úverov poskytovaných žalovanou bolo síce uvedené ako účel úveru zamestnanie alebo podnikanie, avšak reálne finančné prostriedky boli poskytnuté na iný účel. Ani v tomto prípade žalovaná svoje tvrdenie nepreukázala, preto podľa názoru súdu úver poskytnutý žalobcovi je spotrebiteľským úverom, na ktorý sa vzťahuje Zákon č. 25//2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (účinný v čase uzavretia zmluvy).

15. Žalobca si uplatňoval bezdôvodné obohatenie vo výške 794,99 eur, ktoré predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 663,88 eur a skutočne uhradenou sumou zo strany žalobcu vo výške 1.458,87 eur. Žalobca poukazoval na skutočnosť, že zmluva o úvere neobsahovala aj ďalšie náležitosti, a to konečnú splatnosť úveru, ročnú úrokovú sadzbu, ani ročnú percentuálnu mieru nákladov. S poukazom na vyššie uvedené súd má za to, že úver poskytnutý žalovanou je spotrebiteľským úverom, teda zmluva musí obsahovať všetky náležitosti vyplývajúce z ust. § 4 ods. 2 Zák. č. 258/2001 Z. z. Žalovaná tvrdila, že údaj o RPMN nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere, čo je však v rozpore s ust. § 4 ods. 2 cit. zákona, z ktorého je zrejmé, že práve RPMN je jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej neuviedenie má v zmysle § 4 ods. 3 cit. zákona za následok, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Rovnako tak zmluva mala obsahovať aj obligatórne náležitosti, na ktoré poukazoval žalobca, čo je zrejmé z ustanovení § 4 ods. 2 písm. g/, h/ a j/ cit. zákona, avšak zmluva uzavretá stranami tieto náležitosti neobsahuje. Z uvedeného dôvodu teda, aj podľa názoru súdu, mal byť predmetný úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov, teda pokiaľ žalovaná prijala plnenia aj nad rámec sumy poskytnutého úveru, vzniklo na jej strane bezdôvodné obohatenie.

16. Vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaná vzniesla námietku premlčania, keď poukazovala na to, že nárok bol uplatnený až po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty. Pod pojmom premlčanie sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť nároku možno odvrátiť námietkou premlčania. Premlčaním nedochádza k zániku nároku, avšak v prípade vznesenej námietky premlčania nemôže súd premlčané právo priznať. Bezdôvodné obohatenie je záväzkovo-právnym vzťahom medzi tým, kto sa na úkor iného obohatil a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Pri premlčaní bezdôvodného obohatenia je upravená kombinovaná premlčacia doba, a to tak, že popri objektívnej premlčacej lehote musí byť nárok uplatnený aj v subjektívnej premlčacej lehote, ktorá je 2 roky a plynie odo dňa, kedy sa ten na úkor koho vzniklo bezdôvodné obohatenie dozvedel o tom, že bezdôvodné obohatenie vzniklo a kto sa na jeho úkor obohatil. Bez ohľadu na to, kedy začne plynúť subjektívna premlčacia lehota nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia musí byť uplatnený najneskôr do uplynutia objektívnej premlčacej lehoty, ktorá začína plynúť odo dňa, kedy bezdôvodné obohatenie vzniklo. Objektívna premlčacia lehota je 3 roky a v prípade, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, je premlčacia doba 10 rokov. Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí poukázal na rozhodovaciu prax, ktorá konanie u žalovanej v obdobných prípadoch hodnotila ako úmyselné bezdôvodné obohatenie, preto uplatnenú námietku premlčania je potrebné posudzovať z hľadiska, či došlo k uplynutiu objektívnej desaťročnej premlčacej doby. V zmysle ust. § 391 ods. 2 Zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilný sporový poriadok v platnom znení /ďalej len CSP/ súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, teda uplatnenú námietku premlčania posudzoval vychádzajúc z tohto právneho názoru. Keďže žalobca sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedel až vo februári 2016, ku dňu podania žaloby nemohla uplynúť subjektívna premlčacia lehota a vzhľadom na úmyselný charakter bezdôvodného obohatenia nemohla uplynúť ani objektívna premlčacia lehota, pretože jednotlivé platby boli uhradené v období od 2.12.2008 do 8.12.2008 a žaloba bola podaná dňom 14.7.2016. Z týchto dôvodov námietka premlčania nie je dôvodná.

17. Vzhľadom na nedôvodnosť námietky premlčania a s poukazom na zistené skutočnosti o vzniku bezdôvodného obohatenia súd zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške 794,99 eur.

18. Podľa 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

19. Podľa 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

20. Ak dlžník nesplní svoj dlh v lehote splatnosti, vzniká veriteľovi v zmysle § 517 ods. 2 Obč. zákonníka nárok na úroky z omeškania. V prípade plnenia z titulu bezdôvodného obohatenia lehota na vrátenie nevyplyva z právneho predpisu ani z dohody účastníkov, preto dlžník je povinný plniť s poukazom na ust. § 563 Obč. zákonníka potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V danom prípade žalobca požadoval priznať úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanej. Žalobca nepreukázal, že by pred podaním žaloby vyzýval žalovanú na vydanie bezdôvodného obohatenia, preto za kvalifikovanú výzvu na plnenie sa považuje doručenie žaloby, a keďže žaloba bola žalovanej doručená dňom 30.8.2016, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania od 31.8.2016. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Vzhľadom k tomu, že záväzkový vzťah vznikol v období do 31.1.2013, súd vychádzal z Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom do uvedeného dátumu.

21. Okrem vydania bezdôvodného obohatenia sa žalobca domáhal aj určenia neprijateľnosti podmienky týkajúcej sa administratívneho poplatku. V bode 13 veta druhá všeobecných podmienok poskytnutia úveru, na ktoré sa odvoláva zmluva o úvere, sa uvádza, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami je zmluvou spotrebiteľskou, pretože v zmysle ust. § 52 ods. 1 Obč. zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V konaní nebolo preukázané, že by žalobca pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. V zmysle ust. § 53 ods. 1 Obč. zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V tomto smere odvolací súd vyslovil právny názor, v zmysle ktorého neprijateľnou podmienkou môže byť aj ustanovenie o administratívnom poplatku, pokiaľ porovnaním s výškou poplatkov, ktoré požadujú banky za spracovanie úveru, možno hodnotiť, že ide o poplatok neúmerný.

22. Žalobca predložil súdu potvrdenia viacerých bánk ohľadom výšky poplatkov za poskytnutie úveru. Z predložených potvrdení vyplýva, že v rozhodnom období VÚB, a. s. požadovala poplatok vo výške 2 % z objemu úveru (minimálne 750,-- Sk), Poštová banka, a. s. požadovala pri spotrebiteľských úveroch poplatok vo výške 50,-- Sk a pri niektorých typoch úverov nepožadovala poplatok vôbec a OTP banka Slovensko, a. s. požadovala poplatok vo výške 2 % zo sumy úveru, minimálne však 1.000,-- Sk. Žalovaná za poskytnutie úveru požadovala zaplatenie poplatku vo výške 570,93 eur (17.200,-- Sk), pričom z tejto sumy dve tretiny, t. j. suma 380,62 eur, má predstavovať práve poplatok na úhradu nákladov spojených so spracovaním úveru. Táto čiastka predstavuje cca 57 % z objemu poskytnutého úveru. Vzhľadom na vyššie predložené dôkazy je zjavné, že takéto poplatok výrazným spôsobom prevyšuje akékoľvek poplatky účtované bankami za obdobnú službu, t. j. za spracovanie žiadosti a poskytnutie úveru, teda podľa názoru súdu už táto okolnosť by mohla viesť k záveru, že ide o nárok, ktorý je zjavne v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je zmluva neplatná v zmysle ust. § 39 Obč. zákonníka.

23. Podľa názoru súdu v danom prípade dojednanie o „administratívnom poplatku“ má len zakrývať skutočnosť, že odplata za poskytnutie úveru je neprimerane vysoká, keďže celková výška poplatkov predstavuje až 86 % z poskytnutého úveru, čo výrazným spôsobom prevyšuje akékoľvek odplaty

požadované, či už bankami, ale aj mnohými nebankovými subjektmi za poskytnutie úveru. Keďže žalobcom namietané ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy je formulované tak, že ide o administratívny poplatok, teda nejde o cenu hlavného plnenia, možno konštatovať, že takto formulované ustanovenie spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 Obč. zákonníka. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na právne závery viacerých súdnych rozhodnutí, ktoré konštatovali, že znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná, ale aj podmienka, ktorá je neurčitá, alebo je v rozpore s ratio legis zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Podľa názoru súdu sa práve toto konštatovanie vzťahuje aj na predmetné ustanovenie všeobecných podmienok poskytnutia úveru, pretože dojednanie o administratívnom poplatku je vážnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje o aké konkrétne administratívne činnosti ide. Z uvedených dôvodov súd vyhovel žalobe v časti o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

24. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v spore v celom rozsahu úspešný, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uvedená vo výrokovej časti tohto rozsudku nebude plnená dobrovoľne, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).